

# ***SULTAN ÜÇÜNCÜ SELİM HAN***



**Hazırlayan: Özcan F. KOÇOĞLU**  
**Çizen: Yüksel AKMAN**

**CAMLICA**



## SULTAN ÜÇÜNCÜ SELİM HAN

**Doğum tarihi:** 1761 (Hicri 1175)  
**Babası:** Sultan Üçüncü Mustafa Han  
**Annesi:** Mihrişah Sultan  
**Saltanatı:** 1789 - 1807  
(Hicri 1203-1222)  
**Vefat tarihi:** 1808 tarihinde  
Şehid edildi.  
**Kabri:** İstanbul'da Laleli  
Camii yanında, babasının  
türbesindedir.

Çamlıca Basım Yayın / 159

### SULTAN ÜÇÜNCÜ SELİM HAN

**Hazırlayan:** Özcan F. KOÇOĞLU

**Çizen:** Yüksel AKMAN

**Genel Yayın Yönetmeni:** Ömer Faruk YILMAZ

**Editör:** Osman DOĞAN - Selman SOYDEMİR

**Sanat Yönetmeni:** Osman TURHAN

**Tashih:** Faruk ÇINAR - Muhammet YILDIZ

**Grafik Tasarım:** Seyit BOR

**Kapak Tasarımı:** Sedat YAZILITAŞ

**1.Baskı:** İstanbul 2014

**ISBN:** 978-605-5101-80-0

**Baskı ve Cilt:** Fazilet Neşriyat ve Tic. A.Ş.  
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No: 52  
Güneşli - Bağcılar / İST. Tel: 0212 657 88 00 (pbx)  
Sertifika No: 16384

**ÇAMLICA**

İnciliçavuş Sok. No: 27 Kat: 1 Sultanahmet - İST.

Tel-Faks: (0212) 512 41 01

www.camlicabasim.com - bilgi@camlicabasim.com

T.C. Kültür Bakanlığı Yayıncılık Sertifika No: 15732

© Bu eserin bütün yayın hakları Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş. ye aittir. İzinsiz yayımlanamaz.

SULTAN ÜÇÜNCÜ SELİM HAN, YIRMI SEKİZİNCİ OSMANLI SULTANI VE DOKSAN İKİNCİ İSLAM HALİFESİDİR.



SULTAN ÜÇÜNCÜ MUSTAFA HAN'IN OĞLU OLUP, MİHRİŞAH SULTAN'DAN 24 ARALIK 1761'DE TOPKAPI SARAYI'NDA DÜNYAYA GELDİ.

SULTAN ÜÇÜNCÜ SELİM HAN OSMANLI TARİHİNİN BÜYÜK ŞAHSİYETLERİNDİR. TAHTA GEÇİŞİ, ZAMAN VE HADİSELER BAKIMINDAN HEM DÜNYA HEM DE OSMANLI TARİHİNİN DÖNÜM NOKTASINA TESADÜF ETMEKTEDİR.



SULTAN ÜÇÜNCÜ MUSTAFA HAN'IN İLK ERKEK ÇOCUĞU OLDUĞU İÇİN, ŞEHZADE SELİM'İN DOĞUMU BÜYÜK BİR SEVİNÇLE KARŞILANDI.



BABASI SULTAN ÜÇÜNCÜ MUSTAFA HAN, İLK ŞEHZADESİ OLAN SELİM'E İYİ BİR TAHSİL YAPTIRDI.



ÜÇÜNCÜ SELİM HAN ŞEHZADELİĞİNDE, EN DEĞERLİ HOCALAR ELİNDE MÜKEMMEL BİR EĞİTİM VE ÖĞRETİM GÖREREK YETİŞTİRİLDİ.



İSLÂMÎ İLİMLERİ VE FEN İLİMLERİNİ, ARAÇÇA VE FARŞÇAYI ÖĞRENDİ. BABASININ VEFATI ÜZERİNE TAHTA ÇIKAN AMCASI BİRİNCİ ABDÜLHAMİD HAN DEVRİNDE DE TALİM VE TERBİYESİNE DEVAM ETTİ.

SULTAN BİRİNCİ ABDÜLHAMİD HAN, YEĞENİ VELİAHD ŞEHZADE SELİM'E ŞEFKATLE MUAMELE ETTİ.



ŞEHZADE SELİM, İLİMLE MEŞGUL OLURKEN, AYNI ZAMANDA MEMLEKET İŞLERİYLE DE ALAKADAR OLMAYA İMKAN BULDU.

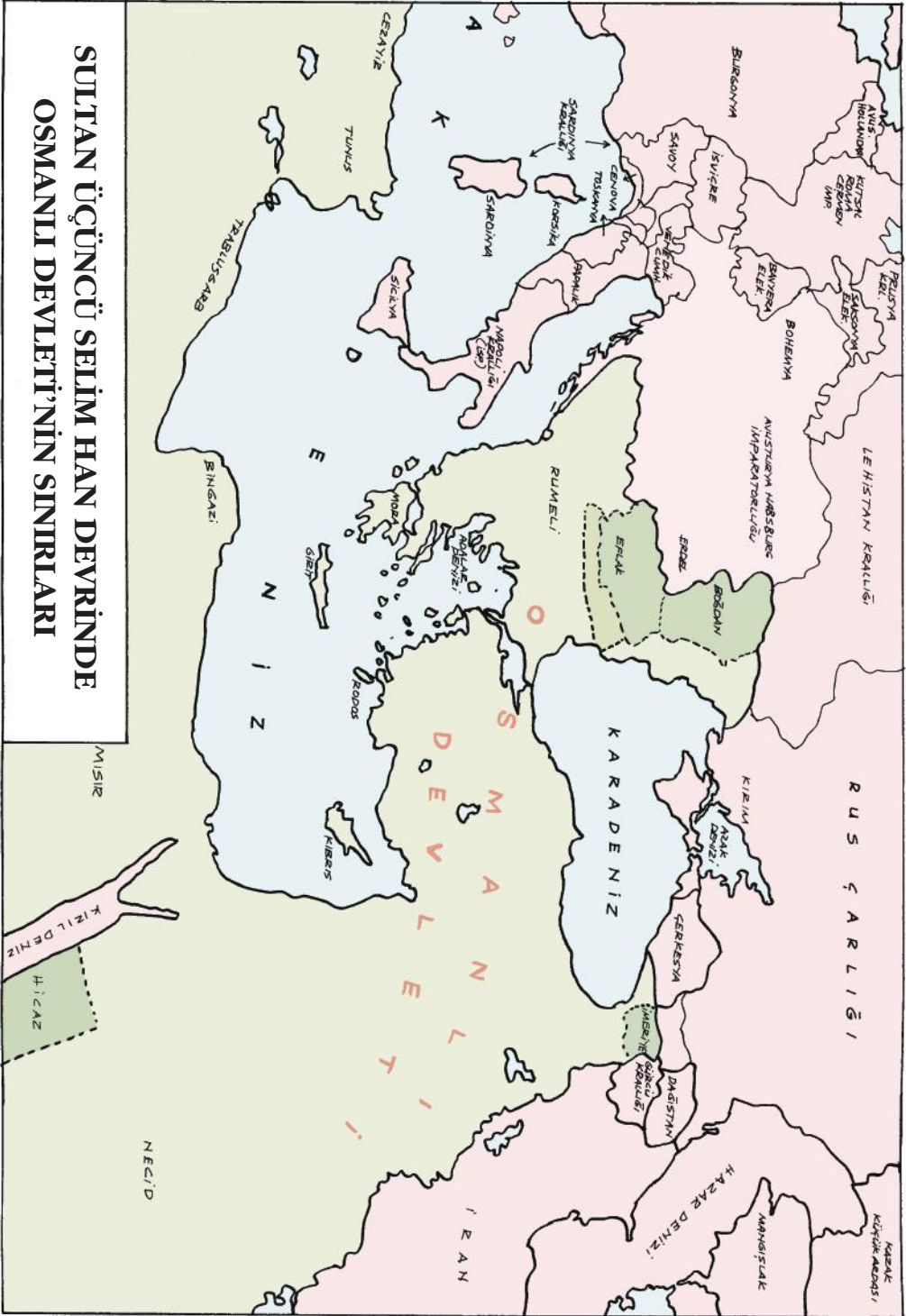
1785 YILINDA SADRAZAM HALİL HAMİD PAŞA'NIN İHTİLAL TEŞEBBÜSÜ ÜZERİNE SIKI BİR GÜVENLİK ALTINDA YAŞAMAYA BAŞLAMIŞ, SANATLA MEŞGUL OLMUŞ, "İLHAMÎ" MAHLASIYLA ŞİİRLER YAZMIŞ, "TOPÇULUK TEKNİĞİNE DAİR" BİR RİSALE DE YAZMIŞTIR.



HÜKÜMDARLIK SIRASININ KENDİSİNE DE GELECEĞİNİ DÜŞÜNEREK, AVRUPA DEVLETLERİNİN SİYASETİNİ, İDARİ VE ASKERİ TEŞKİLATLARINI ÖĞRENMEYE ÇALIŞTI. SELİM HAN BİR TARAFTAN DA MEMLEKET İŞLERİ İLE ALAKADAR OLUYOR VE HALKIN DAHA RAHAT EDEBİLMESİ İÇİN NELER YAPABİLECEĞİ ÜZERİNDE ÇALIŞMALARDA BULUNUYORDU.



# SULTAN ÜÇÜNCÜ SELİM HAN DEVRİNDE OSMANLI DEVLETİ'NİN SINIRLARI



# SULTAN ÜÇÜNCÜ SELİM HAN DEVİRİ KRONOLOJİSİ

- 7 Nisan 1789:** Sultan Üçüncü Selim 28. padişah olarak Osmanlı tahtına oturdu.
- 11 Temmuz 1789:** Osmanlı-İsveç ittifakı yapıldı.
- 1 Ağustos 1789:** Ruslara karşı Fokşani'de Osmanlı ordusu bozuldu.
- 22 Eylül 1789:** Boza bozgunu oldu ki, 23 bin şehid verildi, 77 top Rusların eline geçti.
- 23 Eylül 1789:** Cezayirli Hasan Paşa Boza bozgununun intikamını alarak İsmail zaferini kazandı.
- 8 Ekim 1789:** Belgrad elden çıktı.
- 3 Aralık 1789:** Cezayirli Hasan Paşa sadrazam oldu.
- 31 Ocak 1790:** Osmanlı-Prusya ittifakı oldu.
- 30 Mart 1790:** Cezayirli Hasan Paşa vefat etti. Şerif Hasan Paşa sadrazam oldu.
- 8 Haziran 1790:** Yergöğü'ne hücum eden 26 bin kişilik Rus ordusu kale muhafızları tarafından perişan edildi. Ruslar; 5 bin ölü, 1000 esir ve 50 top bırakarak kaçtılar.
- 19 Eylül 1790:** Yergöğü mütarekesi.
- 30 Ekim 1790:** Kili Kalesi'nin Rusya tarafından zaptı.
- 22 Aralık 1790:** İsmail Kalesi Rusların eline geçti.
- 4 Ağustos 1791:** Avusturya ve Osmanlı Devleti arasında Zıştovi Anlaşması yapıldı.
- 11 Ağustos 1791:** Rus Savaşı'nın sonu. Kalas Mütarekesi
- 9 Ocak 1792:** Ruslarla Yaş Anlaşması imzalandı. Kırım'ın Rusya'ya bırakılması.
- 24 Şubat 1793:** Sultan Üçüncü Selim, "Nizam-ı Cedid" denen ıslahat hareketlerini fiilen başlatmıştı. Nizam-ı Cedid askerî teşkilâtı kuruldu.
- 1793:** Elçiliklerin ıslahı ve Londra, Paris, Viyana ve Berlin'de daimi elçiliklerin açılması.
- 1793:** Hasköy'de Humbaracı ve Lağımçı Ocağı kışlasında Mühendishâne-i Cedide'nin açılması.
- 1793:** Zahire Nezareti'nin kurulması
- 1793-1794:** Baruthane-i Âmire'de İngiliz perdahı barut imaline başlanması.
- 1794:** Halkalı'da yapılan Azadlu Baruthanesi'nin faaliyete geçmesi.
- 1795:** Mühendishane-i Berri-i Hümayûn'un açılışı; Kara Mühendishânesi binasının inşası; Osmanlı sarayında ilk yabancı bando (Napolyon'un Üçüncü Selim'e gönderdiği).
- 1795:** Büyük İstanbul yangını oldu.
- 1797:** Mühendishane'de açılan matbaanın faaliyete geçmesi
- Temmuz 1798:** Mısır seferine çıkan Fransız Generali Napolyon Bonapart, İskenderiye ve Kahire'yi işgal etmişti.
- 1 Ağustos 1798:** İngiliz donanması, Fransız donanmasını Ebukır koyunda yendi ve Napolyon'un Fransa ile bağına kesti.
- 2 Eylül 1798:** Osmanlı Devleti Fransa'ya harp ilan etti.

- 20 Aralık 1798:** Büyük hattat Mehmed Esad Yesari'nin İstanbul'da vefâtı.
- 3 Ocak 1799:** Fransa'ya karşı Osmanlı-Rus ittifakı
- 5 Ocak 1799:** Fransa'ya karşı İngiltere ile ittifak
- Şubat 1799:** Napolyon'un Gazze ve Remle'yi ele geçirmesi
- 18 Mart 1799:** Napolyon Akkâ Kalesi'ni kuşattı. Cezzar Ahmed Paşa'nın şiddetli müdâfaası karşısında perişan oldu ve Fransa'ya kaçtı.
- Mart 1800:** Cezâyir-i Seb'a Cumhuriyeti (Yedi Ada Cumhuriyeti) Osmanlı himayesine girdi.
- 1800:** Takvimlerin Jacques Cassini zicine göre hazırlanmaya başlaması
- 1801:** Kara Mühendishânesi hocalığına Hüseyin Rıfka Tamani'nin getirilmesi; Gevrekzade Hafız Hasan Efendi'nin vefâtı
- Ağustos 1801:** Fransızların Mısır'ı terketmelerine dair anlaşma yapıldı.
- 1802:** Fransız ve İngiliz gemilerinin kendi bayrakları altında Karadeniz'e çıkmalarına müsaade edilmesi
- 1802:** Avrupa ile ticaret yapan Osmanlı gayrimüslim tüccarına Avrupa devletleri tüccarı statüsünün tanınmasıyla "Avrupa tüccarı" denilen sınıfın ortaya çıkması
- 25 Haziran 1802:** Paris Anlaşması. Osmanlı-Fransız sulh anlaşması yapıldı.
- 1803:** Vehhâbiler Arabistan'da Tâif'i kuşattılar. Abdülaziz b. Muhammed b. Suud Mekke'ye girdi.
- Şubat 1804:** Sırp isyanlarının başlaması
- 8 Temmuz 1805:** Mısır Vâililiğine Mehmed Ali Paşa getirildi.
- 1805:** Modern tarzda ilk hastanenin Kasımpaşa'daki Tersane-i Âmire'de açılması
- 1805:** Beykoz Çuka ve Kağıt Fabrikası'nın faaliyete geçmesi
- 1806:** Nizam-ı Cedid'in tatbikinin gerilemesi. İkinci Edirne Vak'ası
- 1806:** Osmanlı-Rus Savaşı
- 1806:** Üçüncü Selim'in Mühendishâne-i Berrî-i Hümayun kânunnâmesi
- Ocak 1806:** Tersane Tıbbiyesi'nin kurulması
- Ekim 1806:** Memleketeyn'in Rusya tarafından işgal edilmesi.
- 20 Şubat 1807:** İngiltere'nin Rusya'nın yanında Osmanlı'ya karşı savaşa iştiraki ve İngiliz filusunun İstanbul önlerine gelmesi
- Mart-Eylül 1807:** İngilizlerin İskenderiye'yi işgali ve Mehmed Ali Paşa tarafından şehrin geri alınması.
- 25-29 Mayıs 1807:** Kabakçı Mustafa Ayaklanması patlak verdi. Üçüncü Selim Han tahttan indirildi. Yerine Dördüncü Mustafa Han pâdişâh yapıldı.
- 28 Temmuz 1808:** Üçüncü Selim ihtilal esnâsında şehid edildi ve Lâleli Câmii yanındaki Üçüncü Mustafa Türbesi'ne defnedildi.